

Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə dair 2026–2028-ci illər üçün

FƏALİYYƏT PLANI

1. Qısa xülasə

“Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə dair 2026–2028-ci illər üçün Fəaliyyət Planı” (bundan sonra – Fəaliyyət Planı) rəqəmsal texnologiyaların müasir iqtisadi artımın əsas hərəkətverici qüvvəsi olduğu və qlobal rəqabətin kəskinləşdiyi bir dövrdə rəqəmsal inkişafın strateji əhəmiyyəti nəzərə alınaraq hazırlanmışdır.

Son illərdə Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal inkişaf üçün əhəmiyyətli hüquqi və texnoloji baza yaradılmışdır. “Hökumət buludu”nun istifadəyə verilməsi, “SİMA” biometrik rəqəmsal imzanın uğurlu tətbiqi (4 milyondan artıq istifadəçi) və infrastrukturun inkişafı nəticəsində Azərbaycan Respublikası Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Elektron Hökumətin İnkişafı İndeksində 2024-cü ildə 9 pillə irəliləyərək 74-cü yerə yüksəlmiş və “çox yüksək inkişaf etmiş ölkələr” kateqoriyasına daxil olmuşdur.

Lakin innovasiya əsaslı iqtisadiyyata keçid prosesində başlıca tələblərə əməl etmək zərurəti qalmaqdadır. Qlobal İnnovasiya İndeksində Azərbaycan Respublikası 94-cü yerdə mövqə tutur. İnnovasiyalar insan kapitalı, tənzimləyici mühit, elmi potensial və dayanıqlı maliyyələşmənin qarşılıqlı vəhdətinə əsaslanan milli ekosistemdə formalaşır. Bu sahədə əsas maneələr sırasında məlumat idarəçiliyindəki çatışmazlıqlar və məlumat keyfiyyəti problemləri, vençur kapitalı və kraudfandinq kimi innovativ maliyyə alətlərinin hüquqi bazasının olmaması, süni intellektin (Sİ) inkişafı – suveren süni intellekt üçün kritik olan hesablama infrastrukturunun yetərsizliyi, ixtisaslı kadr çatışmazlığı və artan kibertəhlükəsizlik riskləri xüsusi qeyd edilməlidir.

Fəaliyyət Planı əsasında 2026–2028-ci illər ərzində həyata keçiriləcək tədbirlər çərçivəsində “vahid məlumat idarəçiliyi” yanaşmasının tətbiqi, məlumatların dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən alınmasında “yalnız bir dəfə” prinsipinin reallaşdırılması, proaktiv dövlət xidmətlərinə keçid və bütün dövlət xidmətlərinin “Mygov” və “Mygov Biznes” platformaları (portal və mobil tətbiqləri) vasitəsilə göstərilməsi, vençur maliyyələşməsi və kraudfandinq münasibətlərinin hüquqi tənzimlənməsi, “məlek investorlar” institutunun təşviqi və tətbiqi, texnoparklarda rezidentlik şərtlərinin sadələşdirilməsi və yerli innovativ məhsulların dövlət satınalmalarında dəstəklənməsi, qlobal istedadları cəlb etmək üçün “rəqəmsal səyyah” vizasının tətbiqi, müstəqil mütəxəssislərin hüquqi statusunun müəyyən edilməsi, miqrasiya prosedurlarının sadələşdirilməsi, İKT, süni intellekt və informasiya təhlükəsizliyi üzrə mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının artırılması, dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin “Hökumət buludu”na tam miqrasiyası, maliyyə xidmətlərinin rəqəmsallaşması, elektron ticarət və informasiya təhlükəsizliyi sahələri üzrə normativ hüquqi aktların tamamilə yenilənməsi nəzərdə tutulur.

Fəaliyyət Planı, ilk növbədə, ölkədə rəqəmsal inkişaf sahəsində mövcud vəziyyətə və qlobal trendlərə əsaslanaraq müəyyənləşdirilən prioritet istiqamətlər və tədbirlər planı vasitəsilə sözügedən sahədə strateji məqsədlərə və göstəricilərə nail olmağı hədəfləyir. Fəaliyyət Planında müasir texnologiyaların inkişafını təmin etmək üçün dövlət və özəl sektor arasında əməkdaşlıq, akademik və elmi tədqiqatların gücləndirilməsi, startap və innovasiya mühitinin dəstəklənməsi kimi məsələlərə xüsusi diqqət yetirilir.

Fəaliyyət Planının uğurlu icrası nəticəsində Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq reytinglərdə mövqeyinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılması hədəflənilir. Növbəti 10 ildə İKT sektorunun qeyri-neft-qaz ÜDM-də payının, rəqəmsal məhsul və xidmətlərin illik ixracının yüksəldilməsi, proaktiv xidmətlərin payının 50 faizə çatdırılması və ölkənin innovasiya əsaslı, rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyata keçidinin sürətləndirilməsi təmin ediləcəkdir.

2. Qlobal trendlər

Müasir dövrdə rəqəmsal inkişaf qlobal iqtisadiyyatın strukturunu, dövlətlərin idarəetmə modellərini və cəmiyyətlərin sosial dinamikasını kökündən dəyişən əsas amildir. Texnologiyalar artıq yalnız yardımçı alət deyil, iqtisadi artımın əsas təkanverici qüvvəsi və milli təhlükəsizliyin təməl elementidir. Qlobal texnoloji landşaft yüksək sürətlə dəyişir və bu prosesdə rəqabət üstünlüyü əldə etmək üçün ölkələr öz strategiyalarını davamlı olaraq yeniləməlidirlər.

Süni intellekt, xüsusilə generativ süni intellekt və böyük dil modelləri bütün sektorlarda məhsuldarlığı inqilabi səviyyədə artırmaq potensialına malikdir. Qlobal süni intellekt bazarının həcmi növbəti onillikdə trilyonlarla dollar olacağı proqnozlaşdırılır. Daha vacib trend isə dövlətlərin “suveren süni intellekt” konsepsiyasına artan diqqətidir. Bu, dövlətlərin xarici texnologiyalardan asılı olmadan, öz milli infrastrukturunu, məlumat ehtiyatları və insan kapitalı vasitəsilə süni intellekt modelləri yaratmaq və idarə etmək qabiliyyətidir. “Suveren süni intellekt”in inkişafı rəqəmsal müstəqillik, informasiya təhlükəsizliyi və milli təhlükəsizlik baxımından strateji əhəmiyyət kəsb edir və dövlət idarəetməsində səmərəliliyin artırılması, qərarvermə proseslərinin optimallaşdırılması və iqtisadiyyatın (neft-qaz, kənd təsərrüfatı və s.) şaxələndirilməsi üçün geniş imkanlar yaradır. Lakin bu imkanlardan tam faydalanmaq və rəqəmsal suverenliyi təmin etmək məqsədilə Azərbaycan dilində böyük dil modellərinin yaradılması və bunun üçün zəruri olan yüksək performanslı hesablama güclərinə strateji investisiyalar tələb olunur.

Məlumatlar yeni iqtisadiyyatın əsas aktivini hesab olunur. Belə ki, məlumat əsaslı qərarvermə dövlət sektorunda və özəl sektorda standart yanaşmaya çevrilir, böyük verilənlərin təhlili iqtisadi prosesləri proqnozlaşdırmağa və riskləri idarə etməyə imkan yaradır. Bununla yanaşı, məlumatların həcmi artması onların idarə edilməsi, keyfiyyəti, gizliliyi (məxfiliyi, konfidensiallığı) və təhlükəsizliyi məsələlərini ön plana çıxarır. Məlumatların effektiv idarə edilməsi və açıq məlumatların əlçatanlığı innovasiyaların stimullaşdırılması üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində toplanan böyükhəcmli məlumatların keyfiyyətinin və inteqrasiyasının təmin edilməsi effektiv idarəetmənin, proaktiv dövlət xidmətləri göstərilməsinin və Sİ tətbiqlərinin inkişafının əsas şərtidir.

Rəqəmsallaşmanın genişlənməsi ilə paralel olaraq qlobal miqyasda kibercümlərin sayı, miqyası və mürəkkəbliyi də artır. Sİ vasitəsilə həyata keçirilən hücumlar, təchizat zənciri riskləri və kritik informasiya infrastrukturuna qarşı yönəlmiş təhdidlər əsas maneələrdir. Dünya İqtisadi Forumu kibertəhlükəsizlik risklərini və texnologiyaya vasitəsilə yayılan dezinformasiyanı əsas qlobal təhdidlər sırasında qiymətləndirir. Bu təhdidlər fonunda sadəcə kibermüdafiə deyil, həm də kibersidentlərdən sonra sürətli bərpanı nəzərdə tutan rəqəmsal dayanıqlılıq konsepsiyası əhəmiyyət kəsb edir. Ölkənin artan rəqəmsal asılılığı və mürəkkəb geosiyasi mövqeyi kibertəhlükəsizlik strategiyasının fundamental şəkildə gücləndirilməsini, ixtisaslı kadr hazırlığını və milli səviyyədə risk idarəetmə mexanizmlərinin tətbiqini tələb edir. Kritik informasiya infrastrukturunun mühafizəsi milli təhlükəsizlik məsələsidir.

Yüksək texnologiyalar sahəsində ixtisaslı kadrlara, xüsusilə SI, data elmi, kibertəhlükəsizlik və proqram mühəndisliyi üzrə mütəxəssislərə qlobal miqyasda tələbat təklifi xeyli üstələyir. Bu vəziyyət ölkələr arasında kəskin “istedad müharibəsi” yaratmışdır. Belə ki, dövlətlər “rəqəmsal səyyahlar”ı və yüksəkixtisaslı mütəxəssisləri cəlb etmək üçün xüsusi viza rejimləri, vergi güzəştləri və stimullaşdırıcı proqramlar tətbiq edirlər. Milli kadr potensialını inkişaf etdirməyin vacib əhəmiyyət daşması ilə yanaşı, qısa müddətdə kəskin ehtiyacları qarşılamaq və qlobal bilik transferini təmin etmək üçün çevik miqrasiya siyasətinə və cəlbədiçi ekosistemin yaradılmasına ehtiyac vardır. Beyin axını riskinin “beyin qazancı”na çevrilməsi vacibdir.

Bulud hesablaşma texnologiyaları rəqəmsal transformasiyanın təməl infrastrukturunu təşkil edir. Bu qlobal çağırış ictimai və xüsusi bulud mühitlərinin birləşməsinə təklif edən hibrid və çoxbuludlu strategiyalara doğru yönəlir. Belə tendensiya çevikliyi artırır və məlumatların saxlanma yeri ilə bağlı tələblərə cavab verir. Azərbaycan Respublikasında “Hökumət buludu”nun yaradılması mühüm addımdır. Növbəti mərhələdə bu infrastrukturun genişləndirilməsi, dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin tam miqrasiyası və özəl sektorun bulud hesablaşma texnologiyalarından istifadəsinin stimullaşdırılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

5G texnologiyalarının tətbiqi yüksəksürətli və minimal gecikməli əlaqəni təmin edərək, əşyaların interneti, “ağıllı şəhər” həlləri və sənaye avtomatlaşdırılması üçün yeni imkanlar yaradır. Eyni zamanda, iqlim dəyişikliyi fonunda enerji səmərəliliyi, dayanıqlı hesablaşma və yaşıl texnologiyalara qlobal tələbat sürətlə artır. İnfrastrukturun modernləşdirilməsi, xüsusilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə “ağıllı şəhər” və “ağıllı kənd” layihələrinin reallaşdırılması üçün 5G texnologiyasına keçid vacibdir. “Yaşıl iqtisadiyyat”a keçid prosesində texnoloji innovasiyaların tətbiqi ölkənin dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə çatmasına dəstək olacaqdır.

3. Mövcud vəziyyətin təhlili

Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsi dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir və bu istiqamətdə aydın strateji baxış formalaşmış, son illərdə innovasiya əsaslı iqtisadiyyata keçid üçün mühüm normativ hüquqi baza yaradılmışdır. İKT sektorunun iqtisadiyyat üçün yüksək multiplikativ təsiri (hesablaşmalara görə, İKT sektoruna xərclənən hər bir dolların iqtisadiyyata 8 dollarlıq təsiri) və bu sektorda çalışan hər bir işçinin digər sektorlara nisbətən 3–4 dəfə artıq iqtisadi dəyər yaratması bu sahənin prioritetliyini təsdiqləyir.

Son illərdə həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində bu sahədə əhəmiyyətli normativ hüquqi baza yaradılmışdır:

3.1. hüquqi və strateji çərçivə:

Rəqəmsallaşma sahəsində son illərdə ölkədə bir sıra normativ hüquqi aktlar qəbul edilmişdir. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nda innovasiyaların təşviqi, müasir texnoloji həllərin tətbiqinin genişləndirilməsi, müasir texnologiyaların iqtisadiyyat, səhiyyə, kənd təsərrüfatı və bir çox digər sahələrdə tətbiqi kimi mühüm məsələlər müəyyən edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasında informasiya təhlükəsizliyinin və kibertəhlükəsizliyin təmin olunması üçün kibertəhdidlərə qarşı mübarizədə daha mükəmməl texnoloji həllərin tətbiqi, yeni təkmil texnoloji infrastruktur komponentlərinin formalaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 28 avqust tarixli 4060 nömrəli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasının informasiya təhlükəsizliyi və

kibertəhlükəsizliyə dair 2023–2027-ci illər üçün Strategiyası” təsdiq edilmişdir. Sözügedən Strategiyada informasiya təhlükəsizliyinin və kibertəhlükəsizliyin təmin olunması üçün yeni texnoloji həllərin tətbiqinin və daim inkişaf etdirilməsinin zəruri olduğu göstərilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 16 yanvar tarixli 287 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında Rəqəmsal İnkişaf Konsepsiyası” rəqəmsal inkişafın əlaqələndirilmiş formada həyata keçirilməsini, rəqəmsal infrastrukturunun gücləndirilməsini, vahid rəqəmsal arxitekturanın qurulmasını və texnoloji adaptasiyanın sürətləndirilməsini əsas hədəflər kimi müəyyən etmişdir.

Azərbaycan Respublikasında süni intellektin inkişafının sürətləndirilməsi, bu sahədə tədqiqatlar aparılmasının təşviq edilməsi, Sİ üzrə informasiya texnologiyalarının və onların idarə edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə Cənubi Qafqazda ilk olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 19 mart tarixli 530 nömrəli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasının 2025–2028-ci illər üçün süni intellekt Strategiyası” təsdiq edilmişdir.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 12 avqust tarixli Fərmanı ilə dövlət informasiya sistemlərinin və ehtiyatlarının inteqrasiyasını, eləcə də elektron xidmətlərdən “bir pəncərə” prinsipi əsasında istifadəni təmin edən Elektron Hökumət İnformasiya Sisteminin (bundan sonra – EHİS) Əsasnaməsi təsdiq edilmişdir.

Bundan başqa, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 10 dekabr tarixli 841 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafına dair 2026–2029-cu illər üçün Strategiya” ilə iqtisadiyyatın rəqəmsal sektorunun ÜDM-də payının artırılması, iqtisadi sahələrdə rəqəmsal texnologiyaların tətbiq səviyyəsinin genişləndirilməsi üçün tədbirlər müəyyən edilmişdir.

3.2. rəqəmsal infrastruktur:

Azərbaycan Respublikasında genişzolaqlı internetin inkişaf etdirilməsi və ölkənin ən ucqar yaşayış nöqtələrində yaşayan əhəlinin yüksəksürətli internetə çıxışının təmin olunması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”nin əsas məqsədi kimi müəyyən edilmişdir. Son 4 il ərzində ölkədə orta internet sürəti 7 dəfə artaraq 12.81 Mbit/saniyədən 90 Mbit/saniyəyədək yüksəlmişdir.

Sözügedən Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası çərçivəsində “Onlayn Azərbaycan” layihəsi həyata keçirilmiş və mövcud ADSL avadanlığının müasir IMS platforması ilə işləyən GPON avadanlığı ilə əvəz edilməsi, köhnə mis magistral kabel infrastrukturunun optik kabellərlə əvəzlənməsi və optik paylayıcı şəbəkənin qurulması prosesi yekunlaşdırılmışdır. Son 4 il ərzində ölkədə sabit genişzolaqlı, yüksəksürətli internetə çıxış imkanı yaradılmış təsərrüfatların sayı 20 dəfədən çox artaraq təxminən 4.8 milyona çatmış, nəticədə ölkənin sabit genişzolaqlı internetlə əhatəsi tam təmin edilmişdir. Son 3 ildə ölkədə genişzolaqlı internetin illik orta sürəti 2 dəfə, son 6 il ərzində isə 10 dəfə artmışdır və 2026-cı ilin yanvar ayına olan məlumata əsasən, bu göstərici 90 Mbit/saniyəyə çatmışdır. Bununla da ölkə ərazisinin fiber-optik şəbəkə ilə geniş əhatə olunması tam başa çatdırılmışdır.

Bakıda və Yevlaxda yüksək standartlara cavab verən “Hökumət buludu” istifadəyə verilmiş və son 4 il ərzində data mərkəzinə keçid edən qurumların sayı 3 dəfə artaraq 148-ə çatmışdır. Hazırda mövcud data mərkəzlərindən gücü 3 dəfə artıq olan yeni data mərkəzlərinin inşası davam etdirilir.

3.3. elektron hökumət və rəqəmsal xidmətlər:

EHİS mərkəzi infrastruktur kimi formalaşdırılmış, biometrik rəqəmsal imzanın (SİMA) uğurlu tətbiqi (4 milyondan artıq istifadəçinin, 80-dən çox təşkilatın 200-dən artıq informasiya sisteminə inteqrasiyası) isə onlayn identifikasiyanı sadələşdirərək, dövlət və özəl sektor xidmətlərinin məsafədən göstərilməsini təmin etmişdir. “Mygov” platforması yenidən qurularaq 2.5 milyondan artıq vətəndaşa xidmət göstərir.

Şəxsiyyət vəsiqələri, doğum və ölüm haqqında şəhadətnamələr, sürücülük vəsiqələri və digər sənədlər də daxil olmaqla 200-dən artıq məlumatın rəqəmsal formatda təqdim edilməsinin hüquqi əsası yaradılmışdır. Nəticədə, sənədlərin fiziki təqdim edilməsinə ehtiyac aradan qaldırılaraq 2.3 milyondan artıq rəqəmsal sənəd “Mygov” platforması vasitəsilə təqdim edilmişdir.

Təhsil, məşğulluq, nəqliyyat, sağlamlıq, əmlak, sosial təminat və digər sahələr üzrə 380-dən çox xidmət tam rəqəmsallaşdırılmışdır və yaxın müddətdə 80 yeni xidmətin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Vətəndaşlar tərəfindən xidmət mərkəzlərinə edilən müraciətlərin ümumi həcmnin 10 faizi hazırda “Mygov” platformasından, yəni heç bir yere getmədən mobil telefonlardan həyata keçirilir. “Mygov Biznes” platforması isə biznes subyektləri tərəfindən bütün xidmətlərin “bir pəncərə” prinsipi əsasında əldə olunmasına, o cümlədən satınalma, lisenziya, vergi və digər sahələr üzrə dövlət xidmətlərindən tam rəqəmsal formada istifadəyə şərait yaradacaqdır.

“Dövlət orqanları (qurumları) arasında sənəd mübadiləsinin elektronlaşdırılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 1 avqust tarixli 2279 nömrəli Fərmanına əsasən, dövlət orqanlarının (qurumlarının) elektron sənəd dövriyyəsi sistemləri arasında real vaxt rejimində və təhlükəsiz qaydada sənəd mübadiləsinin aparılması ilə bağlı inteqrasiyanın və sənədlərin hərəkəti üzrə uçotun həyata keçirilməsi məqsədilə EHİS-in strukturunda “Rəqəmsal Sənəd Dövriyyəsi” altsisteminin yaradılması və 2023-cü il sentyabrın 1-dək formalaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Hazırda dövlət orqanları (qurumları) arasında sənəd mübadiləsi “Rəqəmsal Sənəd Dövriyyəsi” altsistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

Bununla yanaşı, “Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində, “Azərbaycan Respublikası vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsi haqqında”, “İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında” və “Fərdi məlumatlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 28 iyun tarixli 1193-VIQD nömrəli Qanunu ilə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının və şəxsiyyət vəsiqəsinin rəqəmsallaşdırılması təmin edilmişdir. Belə ki, həmin dəyişikliklər əsasında inzibati icraat aparılması, o cümlədən dövlət xidmətləri göstərilməsi zamanı qeyd olunan sənədlərin kağız daşıyıcıda təqdim edilməsi tələbi aradan qalxmışdır. Vətəndaşlar həmin sənədlərdə göstərilən məlumatları EHİS üzərindən təqdim edərək, inzibati icraatda iştirak edə və ya dövlət xidmətlərindən istifadə edə bilərlər.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 12 avqust tarixli 472 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi haqqında Əsasnamə”də elektron hökumət və elektron xidmətlər sahəsində bir sıra yeniliklər təsbit edilmişdir. Sözügedən Fərmana əsasən, “Vahid Kommunal Xidmətlər” altsistemi və “Dövlət informasiya ehtiyatlarının, sistemlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyestri” altsistemi EHİS-in altsistemləri kimi müəyyən edilmişdir. Həmin Fərmanda elektron xidmətlərin təşkili, göstərilməsi və təkmilləşdirilməsi məqsədilə qurumların, hüquqi və fiziki şəxslərin elektron imza vasitələri ilə təmin olunması, dövlət orqanlarının (qurumlarının) elektron xidmətlər göstərməsində istifadə edilən dövlət informasiya ehtiyatları və sistemləri arasında informasiya mübadiləsinin EHİS vasitəsilə aparılmasının təmin

edilməsi və dövlət orqanlarının (qurumlarının) elektron xidmətlərindən EHİS üzərindən “bir pəncərə” prinsipi əsasında istifadənin təmin edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

3.4. innovasiya ekosistemi:

Azərbaycan Respublikasının Vergi və Miqrasiya məcəllələrində, “Gömrük tarifi haqqında” və “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında edilmiş 2022-ci il 27 dekabr tarixli dəyişikliklərə əsasən, texnologiyalar parkının rezidenti və həmin rezident tərəfindən Azərbaycan Respublikasında əmək fəaliyyətinə cəlb edilən informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində təcrübəsi olan mütəxəssislər üçün bir sıra güzəştlər müəyyən edilmişdir. 2025-ci il ərzində 165 rezident (o cümlədən 10 xarici şirkət) bu güzəştlərdən faydalanmışdır. Eyni zamanda, Bakı, Sumqayıt, Naxçıvan və Gəncə innovasiya mərkəzləri yaradılmış, 3 vençur fondu formalaşdırılmışdır.

Mövcud nailiyyətlərə baxmayaraq, ölkənin rəqəmsal inkişafına mənfi təsir edən hallar da mövcuddur. Belə ki, innovasiya ekosisteminin zəifliyi, maliyyələşdirmə mexanizmlərinin çatışmazlığı, rəqəmsal idarəetmədəki boşluqlar, süni intellektin inkişafı üçün maneələr, kibertəhlükəsizlik riskləri, insan kapitalının və tənzimləyici mühitin yetərsizliyi mənfi təsir göstərən əsas amillərdəndir. 2024-cü ildə Azərbaycan Respublikasında İKT xidmətlərinin ixracı 110 milyon dollar təşkil etmişdir. Müqayisə üçün Qazaxıstanda bu rəqəm 882 milyon dollar, Özbəkistanda isə 620 milyon dollardır.

Qlobal İnnovasiya İndeksində Azərbaycan Respublikasının 139 ölkə arasında 94-cü yerdə qərarlaşması ekosistemin kompleks inkişafa ehtiyacı olduğunu göstərir. İndeksin göstəricilərinin yalnız 15 faizinin birbaşa İKT-yə aid olması, problemin, əsasən, institusional mühit, insan kapitalı və maliyyələşmə ilə bağlı olduğu göstərilir. Vençur kapitalı, kraudfandinq və “mələk investorlar” kimi alternativ maliyyələşdirmə alətlərini dəstəkləyən normativ hüquqi bazanın olmaması innovativ layihələrin maliyyə resurslarına çıxışını məhdudlaşdırır. Makroiqtisadi siyasətdə mövcud konservativ yanaşmalar innovasiyanı stimullaşdıran çevik tənzimləmələrin formalaşmasına maneə hesab edilir.

Dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində məlumatların dürüslüyündə və tamlığında olan problemlər məlumat əsaslı qərarverməni məhdudlaşdırır və rəqəmsal xidmətlərin proaktiv təqdim edilməsinə imkan vermir. “Hökumət buludu”na keçidin tam başa çatmaması və EHİS-dən kənar xidmətlərin mövcudluğu təhlükəsizlik riskləri yaradır, resursların səmərəsiz istifadəsinə səbəb olur.

Eləcə də, informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizlik strategiyasının mövcudluğuna baxmayaraq, sahə üzrə risklərin qeydiyyatı aparılmamış, təhdid landşaftı və kateqoriyaları müəyyənləşdirilməmişdir. Ölkə səviyyəsində diaqnostikanın aparılmaması və fəvqəladə hallar zamanı tətbiq olunmalı proseslərin müəyyən edilməməsi milli rəqəmsal dayanıqlılığı zəiflədir. Yüksəkixtisaslı texnoloji kadrların çatışmazlığı və beyin axını riski vardır. Mövcud miqrasiya tələbləri xarici mütəxəssislərin və “rəqəmsal səyyah”ların ölkəyə cəlb edilməsini çətinləşdirir.

3.5. Azərbaycan Respublikasının regional və qlobal miqyasda rəqabət üstünlüyü qazana biləcəyi əsas sahələr aşağıdakılardır:

3.5.1. elektron hökumət və dövlət texnologiyaları: Azərbaycan Respublikası bu sahədə regionda lider mövqelərdən birini tutur. “Mygov” və “Hökumət buludu” kimi uğurlu platformalar üzərində qurulmuş yeni nəsil proaktiv və inteqrasiya olunmuş dövlət xidmətləri inkişaf etdirilə bilər. Bu həllərin regional bazarlara ixracı üçün əhəmiyyətli potensial mövcuddur;

3.5.2. maliyyə texnologiyaları: güclü rəqəmsal identifikasiya infrastrukturu və nağdsız ödənişlərə artan tələbat fonunda innovativ bankçılıq, sığorta və ödəniş həllərinin inkişafı üçün əlverişli zəmin vardır;

3.5.3. tranzit məlumat mərkəzi: Avropa və Asiya arasında strateji coğrafi mövqedən istifadə edərək regional data trafiki üçün mərkəzə çevrilmək və data mərkəzi xidmətləri təqdim etmək mümkündür.

Bu üstünlükləri reallaşdırmaq üçün məlumatların idarə edilməsi təkmilləşdirilməli, tənzimləyici mühit daha çevik olmalı və beynəlxalq əməkdaşlıq gücləndirilməlidir;

3.5.4. texnoloji innovasiyaların dəyər zəncirində (ideya - tədqiqat - prototip - kommersiyalaşdırma - bazar) əsas boşluqlar və problemlər aşağıdakılardır:

3.5.4.1. maliyyələşmə boşluğu: dəyər zəncirinin xüsusilə “prototip” və “kommersiyalaşdırma” mərhələlərində ciddi maliyyə çatışmazlığı müşahidə olunur. Mövcud 3 vençur fondu bazarın tələbatını qarşılamaq üçün yetərli deyil və alternativ maliyyə mexanizmlərinin (mələk investorlar, kraudfandinq) hüquqi bazası yoxdur;

3.5.4.2. normativ hüquqi və tənzimləmə maneələri: innovativ maliyyələşmə mexanizmlərinin hüquqi bazasının olmaması və mövcud tənzimləmələrdəki konservativ yanaşmalar yeni texnologiyaların tətbiqini və bazara çıxışını məhdudlaşdırır;

3.5.4.3. kommersiyalaşdırma mexanizmlərinin zəifliyi: ali təhsil müəssisələri, elmi tədqiqat mərkəzləri və özəl sektor arasında əməkdaşlığın yetərli səviyyədə olmaması elmi tədqiqat nəticələrinin real iqtisadi dəyərə çevrilməsinə (kommersiyalaşdırma) mane olur. Həmçinin, yerli innovativ məhsulların daxili bazara (xüsusilə dövlət satınalmalarına) çıxışı məhduddur;

3.5.4.4. infrastruktur məhdudiyyətləri: Sİ kimi qabaqcıl texnologiyaların inkişafı üçün zəruri olan yüksək hesablama güclərinin çatışmazlığı tədqiqat və prototip mərhələlərində ciddi əngəl yaradır.

4. Fəaliyyət Planının hədəf göstəriciləri

4.1. Fəaliyyət Planının icrası nəticəsində aşağıda hədəflərə nail olunması nəzərdə tutulur:

4.1.1. beynəlxalq reytinglərdə Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin yüksəldilməsi;

4.1.2. müasir texnologiyaların tətbiqi üçün əlverişli şərait yaradılması;

4.1.3. proaktiv qaydada göstərilən dövlət elektron xidmətlərinin payının 50 faizə çatdırılması;

4.1.4. İKT sektorunun qeyri-neft-qaz ÜDM-də payının, rəqəmsal məhsul və xidmətlərin illik ixracının artırılması;

4.1.5. dövlət idarəetməsinin optimallaşdırılması və rəqəmsallaşdırılması.

5. Fəaliyyət Planının məqsədləri

5.1. Fəaliyyət Planının əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

5.1.1. rəqəmsal idarəetmənin və iqtisadiyyatın rəqəmsal transformasiyasının sürətləndirilməsi;

5.1.2. milli innovasiya ekosisteminin gücləndirilməsi və texnoloji sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi;

5.1.3. müasir texnologiyalar sahəsində insan kapitalının inkişaf etdirilməsi və istedadların ölkəyə cəlb edilməsi;

5.1.4. qabaqcıl texnoloji infrastrukturun qurulması və kibertəhlükəsizliyin təmin edilməsi;

5.1.5. elmi tədqiqatların təşviqi və nəticələrinin kommersiyalaşdırılmasının sürətləndirilməsi;

5.1.6. ölkə üzrə rəqəmsal inkişafın vahid arxitektura əsasında həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi;

5.1.7. müasir texnologiyaların istehsalı və tətbiqi sahəsində dövlət dəstəyinin artırılması.

6. Fəaliyyət Planının prioritet istiqamətləri

6.1. Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişafına təsir edən çətinliklərin aradan qaldırılması məqsədilə aşağıdakı prioritet istiqamətlər üzrə işlər həyata keçiriləcəkdir:

6.1.1. Rəqəmsallaşma sahəsinin inkişafı və təkmilləşdirilməsi:

6.1.1.1. əsaslandırma: dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin pərakəndə saxlanması ciddi təhlükəsizlik riskləri yaradır, qurumlararası inteqrasiyanı çətinləşdirir və dövlət vəsaitinin səmərəsiz istifadəsinə səbəb olur. Məlumatların keyfiyyətinin və tamlığının təmin edilməsi proaktiv dövlət xidmətlərinə keçidin təməl şərtidir. EHS-ə və "Hökumət buludu"na inteqrasiyası dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin pərakəndə saxlanılmasının qarşısını almaqla, qurumlararası inteqrasiyanı gücləndirəcək və dövlət vəsaitindən səmərəli istifadəni təmin edəcəkdir;

6.1.1.2. görülməli tədbirlər:

6.1.1.2.1. dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərinə toplanılan məlumatların, eləcə də Əhalinin Dövlət Reyestri, məhkəmə işləri, ünvan reyestri, daşınmaz əmlakın dövlət reyestri, vətəndaşlıq vəziyyəti aktları, elm və təhsil, əhalinin sağlamlığının qorunması və səhiyyə, sosial güzəşt və imtiyazlar, nəqliyyat vasitələri və onların xüsusiyyətləri, kommersiya qurumları və digər sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatların keyfiyyətinin artırılması və mərkəzləşdirilmiş data idarəçiliyinin tətbiqi;

6.1.1.2.2. "Dövlət məlumat hövzəsi"nin yaradılması və dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərinə formalaşan məlumatların hövzəyə inteqrasiyası;

6.1.1.2.3. dövlət orqanlarında (qurumlarında) daxili idarəetmə proseslərinin tam rəqəmsallaşdırılması və "kağızsız hökumət"ə keçid;

6.1.1.2.4. vətəndaşlardan və sahibkarlıq subyektlərindən tələb olunan sənədlər (məlumatlar) üzrə "yalnız bir dəfə" prinsipinin tam tətbiqi və təkrar sənəd (məlumat) tələbinin qadağan edilməsi;

6.1.1.2.5. dövlət xidmətlərinin SI əsaslı təşkili;

6.1.1.2.6. elektron xidmətlərin rəqlamentlərinin hazırlanması və "Dövlət informasiya ehtiyatlarının, sistemlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyestri"ne daxil edilməsi;

6.1.1.2.7. dövlət xidmətlərinin iş axınlarının optimallaşdırılması;

6.1.1.2.8. qurumlararası inteqrasiya əsasında dövlət xidmətlərinin tam rəqəmsallaşdırılması və mümkün olduğu halda proaktiv qaydada təşkili;

6.1.1.2.9. rəqəmsal dövlət xidmətlərinin, o cümlədən sənədlərin "bir pəncərə" prinsipi əsasında yalnız "Mygov" və "Mygov Biznes" platformaları (onların portalı və mobil tətbiqləri) vasitəsilə təqdim edilməsi;

6.1.1.2.10. dövlət xidmətləri üzrə yaradılmış portal və mobil tətbiqlərin ləğvi və xidmətlərin "Mygov" və "Mygov Biznes" platformalarında birləşdirilməsi;

6.1.1.2.11. rəqəmsal dövlət xidmətləri barədə dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən ictimaiyyətin maarifləndirilməsi;

6.1.1.2.12. dövlət orqanlarında (qurumlarında) vəzifəli şəxslərin rəqəmsal inkişaf sahəsində səriştələrinin, bilik və bacarıqlarının artırılması;

6.1.1.2.13. dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən rəqəmsallaşma, süni intellekt, innovasiya və kibertəhlükəsizlik üzrə yol xəritələrinin hazırlanması (əsas fəaliyyət göstəriciləri qeyd edilməklə) və icrasının təmin edilməsi;

6.1.1.2.14. sahibkarlıq subyektlərinin rəqəmsallaşma səviyyəsinin (o cümlədən əlaqələndirilmiş və sistemli şəkildə) artırılması üçün əməli və metodiki dəstək göstərilməsi;

6.1.1.2.15. açıq məlumatların siyahısının müəyyən edilməsi və "Açıq məlumatlar portalı"na inteqrasiya edilməklə hüquqi və fiziki şəxslərin həmin məlumatlara çıxışının təmini, konfidensial olmayan bütün məlumatların məşin tərəfindən oxuna bilən formatda API-lər vasitəsilə biznes və startap ekosistemi üçün əlçatan edilməsi;

6.1.1.2.16. dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin "Hökumət buludu"na keçidinin tamamlanması, dövlət orqanlarının (qurumlarının) lokal server infrastrukturundan imtinası və bütün dövlət informasiya sistemlərinin və ehtiyatlarının "Hökumət buludu" üzərindən təmin edilməsi;

6.1.1.2.17. Elektron Hökumət İnkişafı İndeksində ölkənin mövqeyinin yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq tədbirlər görülməsi, o cümlədən "Elektron iştirakçılıq" portalının istismara verilməsi;

6.1.1.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.1.3.1. informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin təhlükəsizliyinin və dayanıqlılığının artırılması, İT xərclərinə qənaət edilməsi;

6.1.1.3.2. bütün elektron dövlət xidmətlərinin EHİS üzərindən göstərilməsi;

6.1.1.3.3. "Hökumət buludu"na tam miqrasiyanın sona çatdırılması;

6.1.1.3.4. məlumatların dürüstlüyünün, tamlığının, dəqiqliyinin təhlili və çatışmazlıqların minimuma endirilməsi;

6.1.1.3.5. dövlət orqanlarında (qurumlarında) sənəd dövriyyəsinin və əməliyyatların 80 faizinin rəqəmsal formata keçirilməsi;

6.1.1.3.6. rəqəmsallaşdırmanın vahid arxitektura əsasında həyata keçirilməsi;

6.1.1.3.7. elektron ticarətin genişləndirilməsi;

6.1.1.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.1.4.1. dövlət qurumlarında rəqəmsal transformasiyanı və süni intellektin tətbiqini idarə edəcək ixtisaslı mütəxəssis sayının yetərli olmaması bu sahədə tədbirlərin icrasının gecikməsinə səbəb ola və keyfiyyətinə maneə yarada bilər.

Bu riskin neytrallaşdırılması məqsədilə rəqəmsal bacarıqlar üzrə davamlı təlim proqramlarının təşkili, kənar ekspert və məsləhətçilərin prosesə cəlb edilməsi planlaşdırılır;

6.1.1.4.2. rəqəmsallaşma sahəsinə investisiya cəlbinin ləngiməsi – bu riskin aradan qaldırılması üçün aidiyyəti qurumların iştirakı ilə işçi qrupun yaradılması, icra müddətlərinə ciddi nəzarət və çevik tənzimləmə yanaşmalarının tətbiqi nəzərdə tutulur;

6.1.2. innovasiya fəaliyyəti sahəsində inkişafın təmin edilməsi məqsədilə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi:

6.1.2.1. **əsaslandırma:** vençur kapitalı, kraudfanding və "mələk investitorlar" kimi alətləri dəstəkləyən normativ hüquqi akt bazasının formalaşdırılması, innovativ layihələrin maliyyəyə çıxışının dəstəklənməsi ölkənin investisiya cəlbediciliyini artıracaq, texnoloji sahədə kadr təminatının yaxşılaşması və qlobal bilik transferi təmin olunacaq, ölkəyə cəlb edilmiş yüksəkixtisaslı xarici İT mütəxəssislərinin və "rəqəmsal səyyah"ların sayında artım görünəcəkdir;

6.1.2.2. görülməli tədbirlər:

6.1.2.2.1. innovasiya fəaliyyətinin təşviqi üçün vençur, kraudfandinq və “mələk investor” fəaliyyətinin tənzimlənməsi, habelə qiymətli kağızlar bazarı üzrə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi;

6.1.2.2.2. innovasiya sahəsi üzrə ölkəyə cəlb edilən mütəxəssislər və onların ailə üzvləri üçün miqrasiya tələblərinin sadələşdirilməsi;

6.1.2.2.3. “Rəqəmsal Səyyah Vizası” və “Rəqəmsal İstedad Vizası” proqramlarının vahid platforma üzərindən tətbiqi, “Xüsusi Vergi Rejimi”nin müəyyən edilməsi, sosial sığorta və rezidentlik üzrə güzəştlərin tətbiqi və xarici valyuta köçürmələri ilə bağlı tənzimləməyə yenidən baxılması;

6.1.2.2.4. texnoparkların əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və rezidentlik prosedurlarının sadələşdirilməsi, o cümlədən mövcud məhdudiyyətin aradan qaldırılması;

6.1.2.2.5. maliyyə texnologiyalarının təchizatçıları tərəfindən innovativ məhsul və xidmətlərin effektiv təqdim edilməsi üçün mövcud normativ hüquqi bazanın sadələşdirilməsi;

6.1.2.2.6. İKT sahəsində müstəqil fəaliyyət göstərən mütəxəssislər üçün (frilanserlər) hüquqi çərçivənin və vergi güzəştlərinin formalaşdırılması;

6.1.2.2.7. innovasiya, Sİ və İKT-yə dair elmi tədqiqatların sayının artırılması və təşviqi, habelə onların nəticələrinin kommersionlaşdırılmasının və ixracının yüksəldilməsi;

6.1.2.2.8. dövlət müəssisələrinin və özəl sektorun innovasiya fəaliyyətində iştirak payının artırılması;

6.1.2.2.9. ali təhsil müəssisələrində aparılan elmi tədqiqat işlərinin kommersionlaşdırılması, innovasiya əsaslı biznes mühitinin inkişaf etdirilməsi və elmi nəticələrin əldə edilməsi;

6.1.2.2.10. rəqəmsal məhsul və xidmətlərin təqdiminin və ixracının artırılması məqsədilə global İKT və yüksək texnologiya şirkətlərinin Azərbaycan Respublikasında fəaliyyətə başlamasının təşviqi;

6.1.2.2.11. xarici ölkələrin İKT layihələrinin və yüksək texnologiya startaplarının, eləcə də bu sahə üzrə çalışan azərbaycanlı mütəxəssislərin ölkəyə cəlb edilməsi üçün stimullaşdırıcı mexanizmlərin hazırlanması;

6.1.2.2.12. “Texnoloji diaspor”un əhatə dairəsinin genişləndirilməsi;

6.1.2.2.13. ali təhsil müəssisəsi – sənaye tərəfdaşlığı çərçivəsində alim və tədqiqatçılar üçün qrant əsaslı tədqiqat layihələrinin təşviqi;

6.1.2.2.14. strateji texnologiyalar üzrə (kibertəhlükəsizlik, süni intellekt, fintex, oyun, aqrotex və s.) klasterləşmə layihələrinin həyata keçirilməsi;

6.1.2.2.15. startap ekosisteminə investisiya qoyuluşunu həyata keçirəcək yerli və beynəlxalq vençur kapitalı fondlarından ibarət birgə “Fondlar Fondu”nun yaradılması;

6.1.2.2.16. maliyyə əməliyyatlarında xərclərin effektivliyinin və şəffaflığın artırılması məqsədilə Mərkəzi Bankın Rəqəmsal Valyutası platformasının tətbiqi və ekosistemə inteqrasiyası;

6.1.2.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.2.3.1. innovasiya ekosisteminə cəlb edilən özəl investisiyaların həcminin artması;

6.1.2.3.2. yeni vençur fondunun təsis edilməsi;

6.1.2.3.3. innovasiya sahəsi üzrə kadrların və peşəkar mütəxəssislərin sayının artırılması;

6.1.2.3.4. innovasiya sahəsində normativ hüquqi bazanın gücləndirilməsi;

6.1.2.3.5. innovasiya, Sİ və İKT-yə dair elmi tədqiqatların nəticələrinin kommersionlaşdırılması və ixracının yüksəldilməsi;

6.1.2.3.6. xaricdə yaşayan İKT və yüksək texnologiya sahəsində fəaliyyət göstərən startapların və azərbaycanlı mütəxəssislərin ölkəyə cəlb edilməsi;

6.1.2.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.2.4.1. ilkin dövrlərdə təlimlərin təşkili, innovativ layihələrin həyata keçirilməsi üçün peşəkar kadr çatışmazlığı müşahidə oluna bilər.

Bu riski neytrallaşdırmaq üçün peşəkar mütəxəssislərə bir sıra stimullaşdırıcı və həvəsləndirici tədbirlərin və güzəştlərin tətbiq olunması nəzərdə tutulur;

6.1.2.4.2. innovasiya fəaliyyətinin artırılması üçün investisiyaların cəlbə ləngiyə bilər.

Bu riski neytrallaşdırmaq üçün aidiyyəti qurumların iştirakı ilə işçi qruplarının yaradılması, birgə müzakirələr aparılması və qarşılıqlı fəaliyyətin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur;

6.1.3. Sİ texnologiyaları sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi

6.1.3.1. **əsaslandırma:** Sİ texnologiyasının və sənayenin hər bir sahəsində tətbiqi bir sıra tədbirlər görülməsini zəruri edir. Azərbaycan Respublikasında mövcud yüksək performanslı hesablama infrastrukturunun kifayət qədər olmaması Sİ həllərinin inkişafını, xüsusilə, Azərbaycan dilində Sİ modellərinin hazırlanmasını və tətbiqini məhdudlaşdırır. Sİ sahəsində tədbirlər görülməsi Azərbaycan Respublikasının bu sahədə müstəqil inkişafı üçün vacibdir;

6.1.3.2. görüləcək tədbirlər:

6.1.3.2.1. Sİ texnologiyalarının tətbiqi ilə bağlı dövlət dəstəyi mexanizmlərinin formalaşdırılması (vergi, gömrük, sosial sığorta və s.);

6.1.3.2.2. yüksək səviyyəli hesablama infrastrukturunun qurulması üçün tədbirlərin görülməsi, həmçinin xərclərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi, Milli GPU əsaslı Superkompüter Mərkəzinin yaradılması və innovativ startaplar, elmi müəssisə və təşkilatlar üçün bu resurslara kvotalar əsasında çıxışın təmin edilməsi;

6.1.3.2.3. dövlət orqanlarında (qurumlarında) Sİ texnologiyalarının istifadəsinə dair əsas fəaliyyət göstəricilərinin müəyyən edilməsi, hər bir dövlət orqanı (qurumu) üçün illik fəaliyyət planında "süni intellekt indeksi"nin müəyyən edilməsi və avtomatlaşdırılmış proseslərin ümumi iş yükündə payının artırılması üzrə hədəflərin müəyyən edilməsi;

6.1.3.2.4. Sİ, kibertəhlükəsizlik və innovasiya sahələri üzrə yüksək ixtisaslı miqrantların dövlət qurumlarında işə cəlb edilməsi;

6.1.3.2.5. Təbii Dil Emalı texnologiyalarının tətbiqi və Azərbaycan dili üzrə Böyük Dil Modellərinin yaradılması, dövlət xidmətlərində Sİ əsaslı interaktiv virtual köməkçilərin tətbiqi ilə xidmətlərin 24/7 rejimində əlçatanlığının təmin edilməsi;

6.1.3.2.6. Sİ sistemlərinin tətbiqi zamanı fərdi məlumatların mühafizəsinin gücləndirilməsi;

6.1.3.2.7. Sİ və innovativ rəqəmsal həllər üçün "Tənzimləyici Test Mühiti"nin yaradılması və tətbiqi;

6.1.3.2.8. nəqliyyat növləri üzrə avtonom nəqliyyat vasitələrinin tətbiqi üçün normativ hüquqi, texnoloji və institusional bazanın yaradılması və mərhələli tətbiqinin təmin edilməsi;

6.1.3.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.3.3.1. Sİ əsaslı yerli həllərin hazırlanması və tətbiqinin sürətlənməsi;

6.1.3.3.2. Sİ infrastrukturundan istifadə edən layihələrin sayında əhəmiyyətli artım;

6.1.3.3.3. Sİ texnologiyalarının istifadəsinə dövlət dəstəyinə dair təkliflərin təsdiq üçün təqdim edilməsi;

6.1.3.3.4. yüksək səviyyəli hesablama infrastrukturunun qurulması və istifadəyə verilməsi;

6.1.3.3.5. “süni intellekt indeksi” ilə müəyyən edilmiş göstəricilərin dövlət orqanlarının (qurumlarının) iş prosesinə tətbiq edilməsi;

6.1.3.3.6. Sİ üzrə yüksəkixtisaslı miqrantların ölkəyə cəlb edilməsi;

6.1.3.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.3.4.1. yüksək maliyyə xərcləri və texnologiyaların sürətlə köhnəlməsi sahənin tam inkişafına mane olur.

Bu riskin neytrallaşdırılması məqsədilə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi və dövlət dəstəyi mexanizminin tətbiqi nəzərdə tutulur;

6.1.4. kibertəhlükəsizlik sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi

6.1.4.1. əsaslandırma: rəqəmsallaşmanın dərinləşməsi ilə paralel olaraq global miqyasda kiberhücumların sayı, miqyası və mürəkkəbliyi də artır. Ölkənin rəqəmsal asılılığı və kritik informasiya infrastrukturunun mühafizəsinin gücləndirilməsi vahid mərkəzin yaradılmasını və milli rəqəmsal dayanıqlılığın yüksəldilməsini tələb edir. Həmçinin, mövcud normativ hüquqi baza müasir kibertəhdidlərə qarşı adekvat reaksiya göstərilməsi bu sahə üzrə tənzimləmənin təmin edilməsi baxımından müasir tələblərə tam cavab vermir. Ölkədə mövcud kibertəhlükə landşaftı və fəvqəladə hallar zamanı reaksiya prosesləri dəqiq müəyyən edilməmişdir. İnformasiya infrastrukturalarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, dayanıqlı ekosistemin təmin edilməsi məqsədilə zəruri olan ixtisaslı kadrların çatışmazlığı mövcuddur;

6.1.4.2. görüləcək tədbirlər:

6.1.4.2.1. Azərbaycan Respublikası üzrə kiberhücumlara qarşı dayanıqlı müdafiə, onların nəticələrinin təhqiqatı və aradan qaldırılması fəaliyyətinin koordinasiyası üçün mərkəzin yaradılması;

6.1.4.2.2. Azərbaycan Respublikası üzrə kibertəhlükəsizlik risklərinin effektiv idarə edilməsi mexanizminin qurulması;

6.1.4.2.3. Azərbaycan Respublikası üzrə insidentlərin effektiv və koordinasiyalı cavablandırılması üçün vahid kibertəhlükəsizlik platformasının yaradılması;

6.1.4.2.4. yayılması qadağan edilən informasiyanın internet informasiya ehtiyatlarında yerləşdirilməsi hallarına qarşı mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi və qadağan olunmuş məzmunun Sİ vasitəsilə avtomatik aşkar edilməsi sistemlərinin tətbiqi;

6.1.4.2.5. rəqəmsal mühitdə kibertəhlükəsizliyin gücləndirilməsi və sahə üzrə dövlət siyasətinin hüquqi əsaslarının təkmilləşdirilməsi;

6.1.4.2.6. dövlət orqanlarında (qurumlarında) kibertəhlükəsizlik üzrə kadrların və rəhbər şəxslərin bilik və bacarıqlarının artırılması;

6.1.4.2.7. bütün dövlət xidmətlərinin EHİS-ə inteqrasiyası və dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin “Hökumət buludu”na keçidi ilə informasiya təhlükəsizliyinin, o cümlədən kibertəhlükəsizliyin təmin edilməsi;

6.1.4.2.8. kibertəhlükəsizlik sahəsində əhalinin maarifləndirilməsi;

6.1.4.2.9. ali, peşə və ümumi təhsil pillələrində İKT, Sİ və informasiya təhlükəsizliyi sahələri ilə əlaqəli ixtisaslar üzrə təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi, onların əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması, habelə sənaye ehtiyaclarına cavab verən beynəlxalq sertifikatlaşdırma proqramlarının tədris prosesinə inteqrasiyası;

6.1.4.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.4.3.1. Azərbaycan Respublikası üzrə kibertəhdidlərə qarşı koordinasiyalı birgə tədbirlərin həyata keçirilməsi, effektivliyin yüksəldilməsi;

6.1.4.3.2. Azərbaycan Respublikasını hədəfə alan və ya mövcud təhdidlərə qarşı mübarizədə hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi;

6.1.4.3.3. kibertəhlükəsizlik sahəsi üzrə normativ hüquqi bazanın müasir çağırışların tələblərinə uyğunlaşdırılması;

6.1.4.3.4. Azərbaycan Respublikasında kibertəhlükəsizlik sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanması, dövlət orqanlarında (qurumlarında) sahə üzrə bilik və bacarıqların artırılması;

6.1.4.3.5. dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin kiberdayanıqlılığının artırılması;

6.1.4.3.6. Azərbaycan Respublikası üzrə kibersavadlılıq səviyyəsinin artırılması;

6.1.4.3.7. Qlobal Kibertəhlükəsizlik İndeksində ölkənin mövqeyinin gücləndirilməsi;

6.1.4.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.4.4.1. ilk dövrlərdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi, təlimlərin təşkili üçün peşəkar kadr çatışmazlığı müşahidə oluna bilər.

Bu riskin neytrallaşdırılması məqsədilə xarici təlimçilər cəlb edilə bilər;

6.1.5. idarəetmə və monitoring

6.1.5.1. əsaslandırma: rəqəmsallaşma, Sİ və kibertəhlükəsizlik sahələri dövlət idarəçiliyində səmərəliliyin artırılması, xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi və milli rəqəmsal dayanıqlılığın təmin edilməsi baxımından strateji əhəmiyyət kəsb edir. Bu sahələrdə uğurlu transformasiya yalnız texnoloji həllərin tətbiqi ilə deyil, eyni zamanda aydın institusional məsuliyyət, mərkəzləşdirilmiş koordinasiya və nəticəyönümlü idarəetmə mexanizmlərinin formalaşdırılması ilə mümkündür. Mövcud vəziyyətin təhlili göstərir ki, dövlət orqanları (qurumları) üzrə rəqəmsallaşma, Sİ və kibertəhlükəsizlik təşəbbüsləri üzrə resurslardan istifadədə təkrarlanma halları müşahidə edilir, habelə icra nəticələrinin ölçülməsi və hesabatlılıq mexanizmləri kifayət qədər inkişaf etməmişdir;

6.1.5.2. görüləcək tədbirlər:

6.1.5.2.1. hər bir dövlət orqanı (qurumu) rəhbərinin müavini səviyyəsində rəqəmsallaşmaya, innovasiya, Sİ və kibertəhlükəsizlik üzrə funksiyanın icrasına məsul şəxsin (bundan sonra – məsul şəxs) təsbit edilməsi və onun fəaliyyətinin birbaşa rəqəmsal, Sİ və kibertəhlükəsizliklə bağlı hədəflərlə əlaqələndirilməsi;

6.1.5.2.2. dövlət orqanlarının (qurumlarının) rəqəmsal inkişaf xərclərinin vahid mərkəzdən razılaşdırılması mexanizminin qurulması;

6.1.5.2.3. dövlət orqanlarında (qurumlarında) layihələrin vaxtında və keyfiyyətlə icrasını təmin edən Layihə İdarəetmə Ofisinin fəaliyyətinin təşkili;

6.1.5.2.4. bütün dövlət orqanlarının (qurumlarının) rəqəmsal inkişaf tədbirlərinin icrasının izlənməsi üçün rəqəmsal platformanın yaradılması;

6.1.5.2.5. rəqəmsal xidmətlər üzrə istifadəçi məmnunluğunun ölçülməsi, xidmətin keyfiyyətinin və həyata keçirilməsinin birbaşa istifadəçilər (vətəndaş və biznes) tərəfindən qiymətləndirilməsi və xidmət keyfiyyətinin artırılması;

6.1.5.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.5.3.1. Fəaliyyət Planında qeyd edilən tədbirlərin gecikmə riskinin minimuma endirilməsi, bununla da vaxtında və tam icrasına nail olunması;

6.1.5.3.2. dövlət investisiyalarının effektivliyinin artırılması və rəqəmsal layihələrin vahid arxitekturaya tam uyğunluğunun təmini;

6.1.5.3.3. istifadəçi rəyləri əsasında dövlət xidmətlərinin interaktiv (dinamik) optimallaşdırılması;

6.1.5.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.5.4.1. məsul şəxslərin (rəhbərin müavini səviyyəsində) yalnız formal təyin edilməsi, real səlahiyyət və təsir imkanlarının məhdud olması.

Bu riskin neytrallaşdırılması məqsədilə məsul şəxslərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsində müvafiq nəticə indikatorları əsas meyar kimi tətbiq edilə bilər;

6.1.5.4.2. mərkəzləşdirilmiş razılaşdırma mexanizmlərinə qarşı qurumların institusional müqaviməti və qərarların ləngiməsi.

Bu riskin neytrallaşdırılması məqsədilə qurumlararası işçi qrup yaradıla bilər;

7. Fəaliyyət Planının maliyyələşdirilməsi

Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planında qeyd olunan müvafiq tədbirlərin maliyyələşdirilməsi büdcə təşkilatları üçün onların saxlanması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan vəsait, dövlət orqanlarının (qurumlarının) büdcədənkənar vəsaiti, eləcə də dövlət büdcəsindən ayrılmış məqsədli vəsait, qanunda nəzərdə tutulan digər mənbələr hesabına, habelə özəl sektorun vəsaiti və dövlət–özəl tərəfdaşlığı layihələri vasitəsilə təmin olunur.

Təsərrüfathesablı qurumların, özəl qurumların Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərdə iştirakı həmin qurumların vəsaiti hesabına və qanunla nəzərdə tutulan digər mənbələrdən maliyyələşdirilir.

8. Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsi üzrə TƏDBİRLƏR PLANI

Sıra №-si	Tədbirin adı	Əsas icraçı orqanlar (qurumlar) fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq	Digər icraçılar	İcra müddəti	Nəticə indikatorları		
					ilkin nəticələr	aralıq nəticələr	yekun nəticələr
8.1. Rəqəmsallaşma sahəsinin inkişafı və təkmilləşdirilməsi							
8.1.1.	Dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində toplanılan məlumatların keyfiyyətinin artırılması və mərkəzləşdirilmiş data idarəçiliyinin tətbiqi	RİNN	İN, ƏN, ƏƏSMN, ETN, KTN, SN, DİN, DTX, XRİTDX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026 – 2027	Dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində toplanılan məlumatların dairəsinin və uyğunsuzluqların müəyyən edilməsi, azı 50 əsas dövlət informasiya ehtiyatı və sistemi üzrə inventarizasiya aparılması, məlumatların təsnifatlaşdırma (metadata) reyestrinin formalaşdırılması	Əsas dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində uyğunsuzluqların (dublikatlar, boş sahələr, ziddiyyətli məlumatlar) 60 faizdən çox azaldılması, məlumat dairəsinin 90 faizinin təsnifatlandırma (metadata) reyestrinə daxil edilməsi, məlumatların dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən EHİS üzərindən istifadəçilərə təqdim edilməsi	Dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində məlumat uyğunsuzluqlarının 90 faizinin aradan qaldırılması, məlumat səhvləri ilə bağlı müraciətlərin sayının 40 faiz azaldılması
8.1.1.1.	Əhalinin Dövlət Reyestri üzrə məlumatlar	ƏN	RİNN	2026, avqust			
8.1.1.2.	Məhkəmə işləri üzrə məlumatlar	MHŞ	RİNN	2026, dekabr			
8.1.1.3.	Ünvan reyestri üzrə məlumatlar	İN	RİNN	2026, dekabr			
8.1.1.4.	Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri üzrə məlumatlar	İN	RİNN	2026, dekabr			
8.1.1.5.	Vətəndaşlıq vəziyyəti aktları üzrə məlumatlar	ƏN	RİNN	2026, oktyabr			
8.1.1.6.	Elm və təhsil üzrə məlumatlar	ETN, DİM, AMEA (tövsiyə olunur), DSK, AAK	RİNN	2026, dekabr			
8.1.1.7.	Əhalinin sağlamlığının qorunması və səhiyyə üzrə məlumatlar	SN	RİNN	2027, sentyabr			
8.1.1.8.	Sosial güzəşt və imtiyazlar üzrə məlumatlar	ƏƏSMN	RİNN	2026, dekabr			

8.1.1.9.	Nəqliyyat vasitələri üzrə məlumatlar	DİN, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	2027, aprel			
8.1.1.10.	Kommersiya qurumlarının dövlət reyestri məlumatları	İN	RİNN	2027, aprel			
8.1.1.11.	Sahibkarlıq subyektlərinə dair məlumatlar	İN, DGK, ƏƏSMN, DMX, aidiyyəti dövlət qurumları (orqanları)	RİNN	2027, aprel			
8.1.2.	“Dövlət məlumat hövzəsi”nin yaradılması və dövlət informasiya ehtiyatlarında və sistemlərində formalaşan məlumatların hövzəyə inteqrasiyası	RİNN	DSK, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, iyul	“Dövlət məlumat hövzəsi”nin yaradılması ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin araşdırılması	“Dövlət məlumat hövzəsi”nin konseptual arxitekturasının təsdiqi, həmin hövzəyə ötürüləcək məlumatların dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	Müəyyən edilmiş məlumatların 85 faizindən çoxunun “Dövlət məlumat hövzəsi”nə inteqrasiyası
8.1.3.	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) daxili idarəetmə proseslərinin tam rəqəmsallaşdırılması və “kağızsız hökumət”ə keçid	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, iyul	Dövlət qurumlarının daxili biznes proseslərinin azı 80 faizinin (maliyyə, insan resursları, satınalma) təhlili, müəssisə resurslarının planlaşdırılması (MRP) və rəqəmsal iş axını üçün vahid texniki meyarların təsdiqi	MRP və rəqəmsal iş axını sistemləri tətbiq olunan qurumların payının 40 faizi üstələməsi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) sənəd dövriyyəsinin və əməliyyatların 80 faizinin rəqəmsal formata keçirilməsi

8.1.4.	Vətəndaşlardan və sahibkarlıq subyektlərindən tələb olunan sənədlər (məlumatlar) üzrə “yalnız bir dəfə” prinsipinin tətbiqi və təkrar sənəd (məlumat) tələbinin qadağan edilməsi	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, fevral	Vətəndaşlardan və sahibkarlıq subyektlərindən tələb olunan məlumatların dairəsinin müəyyən edilməsi, dövlət xidmətləri üzrə tələb olunan sənədlərin rəqəmsal reyestrinin yaradılması	İlkin mənbə informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin EHS-ə tam inteqrasiyası və mövcud məlumatların kağız formatında tələb olunmasını qadağan edən normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması	Bütün rəqəmsal dövlət xidmətlərində “yalnız bir dəfə” prinsipinin tətbiq edilməsi, qurumlararası məlumat mübadiləsinin 100 faiz API üzərindən avtomatlaşdırılması, vətəndaş və biznes üçün sənəd toplama yükünün faktiki olaraq sıfıra endirilməsi
8.1.5.	Dövlət xidmətlərinin Sİ əsaslı təşkili	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	2028, dekabr	Sİ-in tətbiq ediləcəyi azı 10 sosial və biznes “həyat hadisəsi” üzrə dövlət xidmətinin müəyyən edilməsi	Sİ əsaslı dövlət xidmətlərinin göstərilməsi üçün optimallaşdırılmış proseslər üzrə tədbirlər planının hazırlanması və azı 5 dövlət xidmətinin pilot rejimdə göstərilməsi	Xidmətlərin Sİ əsaslı göstərilməsi və vətəndaş məmnuniyyəti indeksinin rüblük əsasda ölçülməsi
8.1.6.	Elektron xidmətlərin rəqlamentlərinin hazırlanması və “Dövlət informasiya ehtiyatlarının, sistemlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyestri”-nə daxil edilməsi	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN, VXSİDA	2026, dekabr	Dövlət xidmətlərinin Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrinə daxil edilməsi	Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestri ilə “Dövlət informasiya ehtiyatlarının, sistemlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyestri”	Elektron dövlət xidmətlərinin 100 faizinin vahid reyestrde rəqlamentləşdirilməsi

						arasında inteqrasiyanın təmin edilməsi	
8.1.7.	Dövlət xidmətlərinin iş axınlarının optimallaşdırılması	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN, VXSİDA	2027, dekabr	Dövlət xidmətlərinin 90 faizi üzrə mövcud iş axınlarının xəritələnməsi	Optimallaşdırılmış iş axınlarının hazırlanması və proaktiv xidmətlər göstərilməsi, həmçinin rəqəmsallaşdırılması mümkün olan dövlət xidmətlərinin azı 70 faizinin müəyyənləşdirilməsi	Optimallaşdırılmış iş axınları əsasında xidmətlərin azı 40 faizinin proaktiv və ya tam rəqəmsal formada təşkili
8.1.8.	Qurumlararası inteqrasiya əsasında dövlət xidmətlərinin tam rəqəmsallaşdırılması və mümkün olduğu halda proaktiv qaydada təşkili	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, dekabr	Qurumlararası inteqrasiya tələb edən xidmətlərin dairəsinin müəyyən edilməsi	İnteqrasiya üzrə texniki həllərin tətbiqi	Elektron dövlət xidmətlərinin 100 faizinin qurumlararası API inteqrasiyası ilə tam rəqəmsallaşdırılması
8.1.9.	Rəqəmsal dövlət xidmətlərinin, o cümlədən sənədlərin "bir pəncərə" prinsipi əsasında yalnız "Mygov" və "Mygov Biznes" platformaları (onların portalı və mobil tətbiqləri) vasitəsilə təqdim edilməsi	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, dekabr	"Mygov" və "mygov Biznes" platformaları (onların portalı və mobil tətbiqləri) vasitəsilə göstərilməyən dövlət xidmətlərinin və sənədlərin müəyyən edilməsi	"Mygov" və "Mygov Biznes" platformaları (onların portalı və mobil tətbiqləri) vasitəsilə rəqəmsal dövlət xidmətlərinin göstərilməsi və sənədlərin təqdim olunması imkanlarının təhlil edilməsi və tam inteqrasiyası	"Mygov" və "Mygov Biznes" platformaları (onların portalı və mobil tətbiqləri) vasitəsilə bütün rəqəmsal dövlət xidmətlərinin və sənədlərin "bir pəncərə" prinsipi əsasında təqdim olunması
8.1.9.1.	Şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərə (şəxsiyyət vəsiqəsi, ümumvətəndaş pasportu, sürücülük vəsiqəsi və s.) dair xidmətlər	DİN, ƏN, DMX	RİNN	2026, dekabr			
8.1.9.2.	Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatına dair xidmətlər	ƏN	RİNN	2026, oktyabr			
8.1.9.3.	Notariat hərəkətlərinə dair xidmətlər	ƏN	RİNN	2026, sentyabr			

8.1.9.4.	Daşınmaz əmlakın reyestrinə və kadastrına dair xidmətlər	İN	RINN	2027, aprel			
8.1.9.5.	Təhsil, miqrasiya, səhiyyə, əmək, sosial müdafiə, nəqliyyat, kommunal və aqrar sahələrə dair xidmətlər	ETN, DİM, DMX, SN, ƏƏSMN, DİN, kommunal xidmət operatorları, KTN	RINN	2028, dekabr			
8.1.9.6.	Logistika, gömrük, satınalma, lisenziya və icazələrə və digər sahələrə dair xidmətlər	DGK, İN, AQTA, AİBND, aidyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RINN	2028, dekabr			
8.1.9.7.	Vergi sahəsində xidmətlər	İN	RINN	2027, aprel			
8.1.10.	Dövlət xidmətləri üzrə yaradılmış portal və mobil tətbiqlərin ləğvi və xidmətlərin "Mygov" və "Mygov Biznes" platformalarında birləşdirilməsi	RINN	aidyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, iyul	Dövlət xidmətləri üzrə yaradılmış portal və mobil tətbiqlərin dairəsinin müəyyən edilməsi, "Mygov" və "Mygov Biznes" platformalarında funksional təkmilləşdirmələr üçün texniki təhlil aparılması	Ayrı-ayrı portal və mobil tətbiqlər üzrə dövlət xidmətlərinin "Mygov" və "Mygov Biznes" platformalarına köçürülməsi	Dövlət xidmətləri üzrə yaradılmış portal və mobil tətbiqlərin ləğv edilməsi və tam olaraq "Mygov" və "Mygov Biznes" üzərindən "bir pəncərə" prinsipi ilə təqdim olunması
8.1.11.	Rəqəmsal dövlət xidmətləri barədə dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən ictimaiyyətin maarifləndirilməsi	RINN	aidyyəti dövlət orqanları (qurumları)	mütəmadi	Əhalinin rəqəmsal xidmətlər barədə məlumatlılıq səviyyəsi üzrə illik sorğu keçirilməsi (baza göstəricisinin müəyyən edilməsi)	Dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən əhalinin rəqəmsal xidmətlər barədə məlumatlılıq səviyyəsinin artırılması üçün tədbirlər görülməsi, dövlət qurumları tərəfindən vətəndaşların	Rəqəmsal dövlət xidmətlərindən istifadənin 85 faizə çatdırılması

						“Mygov” platforması üzərindən rəqəmsal dövlət xidmətlərindən istifadəyə yönləndirilməsi və bu istiqamətdə mütəmadi maarifləndirilməsi	
8.1.12.	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) vəzifəli şəxslərin rəqəmsal inkişaf sahəsində səriştələrinin, bilik və bacarıqlarının artırılması	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	mütəmadi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) vəzifəli şəxslərin təlim ehtiyaclarının müəyyən edilməsi və ilkin göstəricilərin müəyyənləşdirilməsi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) vəzifəli şəxslərin təlim ehtiyaclarına uyğun olaraq inkişaf proqramlarının hazırlanması və icrasına başlanılması	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) vəzifəli şəxslərin bilik və bacarıqlarının, səriştələrinin ilkin göstəriciyə münasibətdə 60 faiz artırılması
8.1.13.	Dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən rəqəmsallaşma, Sİ, innovasiya və kibertəhlükəsizlik üzrə yol xəritələrinin hazırlanması (əsas fəaliyyət göstəriciləri qeyd edilməklə) və icrasının təmin edilməsi	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	mütəmadi	Dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən rəqəmsallaşma, Sİ, innovasiya və kibertəhlükəsizlik üzrə illik yol xəritələrinin hazırlanması (əsas fəaliyyət göstəriciləri qeyd edilməklə) və RİNN-lə razılaşdırılması	Yol xəritələrinin koordinasiya icrası, nəticələrinin rüblük əsasda RİNN-lə paylaşılması	Rəqəmsallaşma səviyyəsinin diaqnostikası qiymətinin azı 50 bala (müəyyən edilmiş) çatdırılması
8.1.14.	Sahibkarlıq subyektlərinin rəqəmsallaşma səviyyəsinin (o cümlədən əlaqələndirilmiş və sistemli şəkildə) artırılması üçün əməli və metodiki dəstək göstərilməsi	RİNN	İN, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	mütəmadi	Sahibkarlıq subyektlərinin rəqəmsallaşma səviyyəsinin müəyyən edilməsi	Rəqəmsallaşma səviyyəsinin artırılması üçün tədbirlər planının hazırlanması və tələb edilən resursların müəyyənləşdirilməsi	Rəqəmsallaşma səviyyəsinin artırılması üçün tədbirlər planının icrasına başlanılması və müvafiq dəstək göstərilməsi
8.1.15.	Açıq məlumatların siyahısının müəyyən edilməsi və “Açıq məlumatlar” portalına inteqrasiya edilməklə hüquqi və fiziki şəxslərin həmin məlumatlara çıxışının təmini, konfidensial olmayan	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	mütəmadi	Açıq məlumat dəstlərinin siyahısının müəyyən edilməsi	Azı 1000 açıq məlumat dəstinin “Açıq məlumatlar” portalına inteqrasiyasının həyata keçirilməsi, açıq proqramlaşdırma interfeysləri vasitəsilə dövlət xidmət və	Hüquqi və fiziki şəxslərin açıq məlumatlara “Açıq məlumatlar” portalı vasitəsilə çıxışının təmin edilməsi

	bütün məlumatların maşın tərəfindən oxuna bilən formatda API-lər vasitəsilə biznes və startap ekosistemi üçün əlçatan edilməsi					məlumatlarının özəl sektor və startaplar üçün servislər vasitəsilə təqdim edilməsi	
8.1.16.	Dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin "Hökumət buludu"na keçidinin tamamlanması, dövlət orqanlarının (qurumlarının) lokal server infrastrukturundan imtinası və bütün dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin fəaliyyətinin "Hökumət buludu" üzərindən təmin edilməsi	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2027, dekabr	"Hökumət buludu"na keçid etməyən informasiya sistemlərinin və ehtiyatlarının müəyyən edilməsi	"Hökumət buludu"na keçid etməyən informasiya sistemləri və ehtiyatları üçün mərhələli keçid planının müəyyən edilməsi	"Hökumət buludu"na keçidin yekunlaşdırılması, dövlət İT infrastrukturunun 100 faiz "Hökumət buludu" üzərindən idarə edilməsi, əməliyyat xərclərinə qənaət və kiberdyanıqlılığın təmin edilməsi
8.1.17.	Dövlət xidmətlərində fiziki təmasın minimuma endirilməsi ilə bağlı tədbirlərin görülməsi	VXSİDA, İN, ƏƏSMN, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	2027, dekabr	Xidmət mərkəzlərində göstərilən və tam rəqəmsallaşmış dövlət xidmətlərinin dairəsinin müəyyən edilməsi	Tam rəqəmsallaşmış dövlət xidmətləri üzrə fiziki təmasın minimuma endirilməsi	Tam rəqəmsallaşmış dövlət xidmətlər üzrə fiziki təmasın minimuma endirilməsi ilə bağlı əhalinin məlumatlandırılması
8.1.18.	Elektron Hökumətin İnkişafı İndeksində ölkənin mövqeyinin yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq tədbirlər görülməsi, o cümlədən "Elektron iştirakçılıq" portalının istismara verilməsi	RİNN	ƏN, DTX, XRİTDX, DİN, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026, dekabr	Elektron Hökumətin İnkişafı İndeksində ölkənin mövqeyinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər planının hazırlanması və "Elektron iştirakçılıq" portalının pilot rejimdə fəaliyyətə başlaması	Elektron Hökumətin İnkişafı İndeksində ölkənin mövqeyinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər planının icrasına başlanılması və "Elektron iştirakçılıq" portalının tam istismara verilməsi	
8.2. İnnovasiya fəaliyyəti sahəsində inkişafın təmin edilməsi məqsədilə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi							

8.2.1.	İnnovasiya fəaliyyətinin təşviqi üçün vençur, kraudfanding və "məlek investor" fəaliyyətinin tənzimlənməsi, habelə qiymətli kağızlar bazarı üzrə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi	RİNN	İN, MB (təvsiyə olunur)				
8.2.2.	İnnovasiya sahəsi üzrə ölkəyə cəlb edilən mütəxəssislər və onların ailə üzvləri üçün miqrasiya tələblərinin sadələşdirilməsi	DMX	RİNN, ƏƏSMN, İN				
8.2.3.	"Rəqəmsal Səyyah Vizası" və "Rəqəmsal İstedad Vizası" proqramlarının vahid platforma üzərindən tətbiqi, "Xüsusi Vergi Rejimi"nin müəyyən edilməsi, sosial sığorta və rezidentlik üzrə güzəştlərin tətbiqi və xarici valyuta köçürmələri ilə bağlı tənzimləməyə yenidən baxma	RİNN, DMX	İN, MN, MB (təvsiyə olunur), ƏƏSMN, DGK	2026, dekabr	Beynəlxalq təcrübənin təhlili və ölkə üçün tətbiqi imkanlarının araşdırılması	Normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanması və razılaşdırılması	Normativ hüquqi aktların layihələrinin təsdiq üçün təqdim edilməsi
8.2.4.	Texnoparkların əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və rezidentlik prosedurlarının sadələşdirilməsi, o cümlədən mövcud məhdudiyyətin aradan qaldırılması	RİNN	İN				
8.2.5.	Maliyyə texnologiyalarının təchizatçıları tərəfindən innovativ məhsul və xidmətlərin effektiv təqdim edilməsi üçün mövcud normativ hüquqi bazanın sadələşdirilməsi	RİNN	MB (təvsiyə olunur)				

8.2.6.	Dövlət müəssisələri tərəfindən aparılan satınalmalarda startapların iştirakı ilə bağlı güzəşt mexanizmlərinin hazırlanması	RİNN	AİBND, İN				
8.2.7.	İKT sahəsində müstəqil fəaliyyət göstərən mütəxəssislər (frilanserlər) üçün hüquqi çərçivənin və vergi güzəştlərinin formalaşdırılması	RİNN	ƏƏSMN, İN				
8.2.8.	İnnovasiya, Sİ və İKT-yə dair elmi tədqiqatların sayının artırılması və təşviqi, habelə onların nəticələrinin kommersiyalaşdırılmasının və ixracının yüksəldilməsi	RİNN	ETN, İN, VXSİDA, AMEA (təvsiyə olunur)	2027, dekabr	Müvafiq sahədə elmi tədqiqat və kommersiyalaşdırma üzrə baza təhlillərin aparılması və hesabat hazırlanması	Tədqiqat nəticələrinin kommersiyalaşdırılması üzrə tədbirlər planının hazırlanması	İnnovasiya, Sİ və İKT-yə dair elmi tədqiqatların artırılması və təşviqi, habelə onların nəticələrinin kommersiyalaşdırılmasının və ixracının yüksəldilməsi üzrə tədbirlər planının icrasına başlanılması
8.2.9.	Dövlət müəssisələrinin və özəl sektorun innovasiya fəaliyyətində iştirak payının artırılması	RİNN	İN, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları), MB (təvsiyə olunur)	2027, dekabr	Dövlət müəssisələrinin və özəl sektorun innovasiya fəaliyyətində iştirak vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	Dövlət müəssisələrinin və özəl sektorun innovasiya fəaliyyətində iştirak payının artırılması məqsədilə tədbirlər planının hazırlanması	İnnovasiya fəaliyyətində iştirak edən dövlət müəssisələrinin və özəl subyektlərin sayının 40-a çatdırılması
8.2.10.	Ali təhsil müəssisələrində aparılan elmi tədqiqat işlərinin kommersiyalaşdırılması, innovasiya əsaslı biznes mühitinin inkişaf etdirilməsi və elmi nəticələrin əldə olunması	ETN	RİNN, İN	2028, iyun	Ali təhsil müəssisələrinin innovasiya və elmi tədqiqat sahəsində imkanlarının araşdırılması	Texnologiya transfer mexanizmləri tətbiq olunan ali təhsil müəssisələrinin sayının 10-a çatdırılması	Ali təhsil müəssisələrində aparılan 5 elmi tədqiqatın kommersiyalaşdırılması

8.2.11.	Rəqəmsal məhsul və xidmətlərin təqdiminin və ixracının artırılması məqsədilə qlobal İKT və yüksək texnologiya şirkətlərinin Azərbaycan Respublikasında fəaliyyətə başlamasının təşviqi	RİNN	İN, DMX, VXSİDA, ƏƏSMN	mütəmadi	Rəqəmsal ixrac və qlobal texnologiya şirkətləri üzrə bazar təhlilinin aparılması	Aparılmış təhlilin nəticələrinə uyğun olaraq tədbirlər planının hazırlanması	Rəqəmsal məhsul və xidmətlərin təqdiminin və ixracının davamlı artırılması, bu məqsədlə qlobal İKT və yüksək texnologiya şirkətlərinin Azərbaycan Respublikasında fəaliyyətə başlamasının təşviqi üçün tədbirlər planının icrasına başlanılması
8.2.12.	Xarici ölkələrin İKT layihələrinin və yüksək texnologiya startaplarının, eləcə də bu sahədə çalışan azərbaycanlı mütəxəssislərin ölkəyə cəlb edilməsi üçün stimullaşdırıcı mexanizmlərin hazırlanması	RİNN	İN, ETN, DMX, ƏƏSMN	mütəmadi	Xarici ölkələrin İKT layihələrinin (o cümlədən startapların), eləcə də bu sahədə çalışan azərbaycanlı mütəxəssislər üzrə məlumat bazasının yaradılması	Xaricdə İKT və yüksək texnologiya sahəsində fəaliyyət göstərən startapların və xaricdə yaşayan azərbaycanlı mütəxəssislərin ölkəyə cəlb edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi	Cəlbəmə mexanizmləri çərçivəsində ölkəyə 50-yə yaxın startap və mütəxəssisin cəlb edilməsi
8.2.13.	Ali təhsil müəssisəsi – sənaye tərəfdaşlığı çərçivəsində alim və tədqiqatçılar üçün qrant əsaslı tədqiqat layihələrinin təşviqi	ETN, RİNN	İN, AEF, AMEA (təvsiyə olunur)	mütəmadi	Ali təhsil müəssisəsi – sənaye tərəfdaşlığı üzrə prioritet mövzuların müəyyən edilməsi	Alim və tədqiqatçılar üçün qrant əsaslı müsabiqələrin təşkili	Ali təhsil müəssisəsi – sənaye tərəfdaşlığı üzrə azı 10 qrant müsabiqəsinin keçirilməsi
8.2.14.	Strateji texnologiyalar (kibertəhlükəsizlik, SI, fintex, oyun, aqrotex və s.) üzrə klasterləşmə layihələrinin həyata keçirilməsi	RİNN	İN, MB (təvsiyə olunur), KTN	2027, sentyabr	Strateji texnologiyalar (kibertəhlükəsizlik, SI, fintex, oyun, aqrotex və s.) üzrə klasterləşmə layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı təhlillər aparılması	Klasterləşmə layihələrinin həyata keçirilməsi tələb olunan resursların təmin edilməsi	Strateji texnologiyalar (kibertəhlükəsizlik, SI, fintex, oyun, aqrotex və s.) üzrə azı 1 klasterləşmə layihəsinin həyata keçirilməsi

8.2.15.	Startup ekosisteminə investisiya qoyuluşunu həyata keçirəcək yerli və beynəlxalq vençur kapitalı fondlarından ibarət birgə "Fondlar Fondu"nun yaradılması	RİNN	İN, MN, MB (tövsiyə olunur), ARDNF	2027, iyun	Yerli və beynəlxalq vençur fondları üzrə bazar və uyğunluq təhlili aparılması	Təhlillər nəticəsində ən uyğun yerli və beynəlxalq vençur kapitalı fondlarının seçilməsi və əməkdaşlığın qurulması	Yerli və beynəlxalq vençur kapitalı fondlarından ibarət birgə "Fondlar Fondu"nun yaradılması
8.2.16.	Maliyyə əməliyyatlarında xərclərin effektivliyinin və şəffaflığın artırılması məqsədilə Mərkəzi Bankın Rəqəmsal Valyutası platformasının tətbiqi və ekosistemə inteqrasiyası	MB (tövsiyə olunur)	MN, İN	2028, dekabr	Platformanın konseptual modelinin, siyasət məqsədlərinin, funksional və texniki tələblərinin hazırlanması	Müvafiq texnoloji həllərin seçilməsi, platformanın arxitekturasının hazırlanması və uyğun modelinin müəyyən edilməsi	Platformanın sadə və işlək versiyasının (MVP) hazırlanması, texnoloji infrastrukturun qurulması, sınaqdan keçirilməsi və tətbiqi
8.3. Sİ texnologiyaları sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi							
8.3.1.	Sİ texnologiyalarının tətbiqi ilə bağlı dövlət dəstəyi mexanizmlərinin formalaşdırılması (vergi, gömrük, sosial sığorta və s.)	RİNN	MN, İN, ƏƏSMN, DGK	2026, dekabr	Sİ texnologiyalarının tətbiqi ilə bağlı dövlət dəstəyi tədbirlərinə dair normativ hüquqi aktların layihələrinin, süni İntellekt, innovasiya və yüksək texnologiya sahələri üzrə vergi, gömrük və sosial sığorta güzəştlərini nəzərdə tutan normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanması və "İnvestisiya Təşviqi Sənədi" alətinin süni intellekt fəaliyyətinə şamil edilməsi	Sİ texnologiyalarının tətbiqi ilə bağlı dövlət dəstəyi tədbirlərinə dair normativ hüquqi aktların layihələrinin razılaşdırılması, süni intellekt şirkətlərinin güzəştlərdən faydalanması üçün Elektron Müraciət Sisteminin (bir pəncərə) istifadəyə verilməsi	Sİ sahəsinə cəlb edilmiş xarici və daxili investisiyaların həcmnin və yeni yaradılan yüksək texnologiyalı iş yerlərinin sayının davamlı artması
8.3.2.	Yüksək səviyyəli hesablama infrastrukturunun	RİNN	İN, MN, DTX, XRİTDX,	2026, dekabr	Yüksək səviyyəli hesablama infrastrukturunun	Yüksək səviyyəli hesablama infrastrukturunun	Yüksək səviyyəli hesablama infrastrukturunun istifadəyə verilməsi

	qurulması üçün tədbirlər görülməsi, həmçinin xərclərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi, Milli GPU əsaslı Superkompüter Mərkəzinin yaradılması və innovativ startaplar, elmi müəssisə və təşkilatlar üçün bu resurslara kvotalar əsasında çıxışın təmin edilməsi		aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)		qurulması və istifadəyə verilməsi üçün tədbirlərin müəyyən edilməsi	qurulması və istifadəyə verilməsi üçün müəyyən edilmiş tədbirlər üçün zəruri maliyyə vəsaitinin müəyyən edilməsi	
8.3.3.	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) Sİ texnologiyalarının istifadəsinə dair əsas fəaliyyət göstəricilərinin müəyyən edilməsi, hər bir dövlət orqanı (qurumu) üçün illik fəaliyyət planında "süni intellekt indeksi"nin müəyyən edilməsi və avtomatlaşdırılmış proseslərin ümumi iş yükündə payının artırılması üzrə hədəflərin müəyyən olunması	RİNN	DTX, XRITDX, İN	2027, iyun	Dövlət "Süni İntellektə Hazırlıq İndeksi" metodologiyasının hazırlanması və avtomatlaşdırıla bilən daxili biznes proseslərinin (maliyyə, kadr, vətəndaş müraciətləri və s.) xəritələndirilməsi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) Sİ texnologiyalarının istifadəsinə dair əsas fəaliyyət göstəricilərinin müəyyən edilməsi və dövlət orqanlarına (qurumlarına) təqdim olunması, dövlət orqanlarında (qurumlarında) rəqəmsal effektivlik və Sİ-nin tətbiqi üzrə illik hesabatlılıq sisteminin qurulması, avtomatlaşdırılmış proseslərin ümumi iş yükündəki payının hədəf göstəricilərə çatdırılmasının təmin edilməsi	
8.3.4.	Sİ, kibertəhlükəsizlik və innovasiya sahələri üzrə yüksəkixtisaslı miqrantların dövlət qurumlarında işə cəlb edilməsi	RİNN	DİM, ƏƏSMN, DMX, İN	2026, iyun	Sİ, kibertəhlükəsizlik və innovasiya sahələri üzrə yüksəkixtisaslı kadr çatışmazlığının mövcud olduğu dövlət qurumlarının müəyyən edilməsi	"Rəqəmsal İstedad" portalının istismara verilməsi, "Rəqəmsal İstedad Vizası" sahiblərinə rəsmi rezidentlik və iş icazəsi istisnalarının şamil edilməsi	Azı 5 dövlət qurumunda yüksəkixtisaslı miqrantların işə cəlb edilməsi, yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin strateji dövlət layihələrinə cəlb olunması və yerli kadrlar üçün "Mentorluq" və "Bilik transferi" proqramlarının icrası vasitəsilə daxili insan kapitalının gücləndirilməsi

8.3.5.	Təbii Dil Emalı texnologiyalarının tətbiqi və Azərbaycan dili üzrə Böyük Dil Modellərinin yaradılması, dövlət xidmətlərində Sİ əsaslı interaktiv virtual köməkçilərin tətbiqi ilə xidmətlərin fasiləsiz rejimdə əlçatanlığının təmin edilməsi	RİNN	ETN, İN, DTX, XRİTDX, AMEA (təvsiyə olunur), aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2028, dekabr	Azərbaycan dili üzrə Böyük Dil Modelinin yaradılması üçün texniki yol xəritəsinin hazırlanması	Azı 5 dövlət orqanında (qurumunda) data əsaslı həllərin pilot olaraq tətbiq edilməsi	Azərbaycan dili üzrə Böyük Dil Modelinin istifadəyə verilməsi; Sİ əsaslı virtual köməkçilər vasitəsilə fasiləsiz göstərilən dövlət xidmətlərinin payının 40 faizə çatdırılması
8.3.6.	Sİ sistemlərinin tətbiqi zamanı fərdi məlumatların mühafizəsinin gücləndirilməsinə dair təkliflər hazırlanması	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026, dekabr	Sİ tətbiqlərində fərdi məlumatların emalı üzrə risklərin tam əhatələnməsi, Sİ əsaslı sistemlər üçün "Data Protection Impact Assessment" (DPIA) metodologiyasının hazırlanması	Fərdi məlumat risklərinə qarşı preventiv tədbirlər planının hazırlanması	Sİ texnologiyalarının və sistemlərinin tətbiqi zamanı fərdi məlumatların mühafizəsi ilə bağlı risklərə qarşı preventiv tədbirlər planının icrasına başlanılması
8.3.7.	Sİ və innovativ rəqəmsal həllər üçün "Tənzimləyici Test Mühiti"nin yaradılması və tətbiqi	RİNN	İN, MB (təvsiyə olunur), aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026, dekabr	Pilot sahələr (maliyyə texnologiyaları, səhiyyə, nəqliyyat) üçün müvəqqəti hüquqi istisnalar rejiminin müəyyən edilməsi	Sİ test mühitində iştirak edəcək vahid seçim platformasının yaradılması, yüksək-səviyyəli Hesablama İnfrastrukturuna çıxışın təmini və ilk pilot Sİ layihələrinin sınaqlarına başlanılması	Test mühitində uğurla sınaqdan keçmiş Sİ həllərinin ölkə miqyasında tətbiqi üçün hüquqi bazanın formalaşdırılması və uğurlu modellərin dövlət xidmətlərinə tam inteqrasiyası
8.3.8.	Avtomobil, dəmir yolu, metro, tramvay, dəniz və hava nəqliyyatı daxil olmaqla bütün nəqliyyat növləri üzrə avtonom nəqliyyat vasitələrinin tətbiqi üçün normativ hüquqi, texnoloji və institusional bazanın yaradılması və mərhələli tətbiqinin təmin edilməsi	RİNN	AZCON, DİN, İN, MN, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026 – 2028	Avtonom nəqliyyat sistemlərinin tətbiqi üzrə beynəlxalq təcrübənin təhlili və normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması üzrə təkliflərin təqdim edilməsi	"Tənzimləyici Test Mühiti" çərçivəsində bütün nəqliyyat növləri üzrə pilot zonaların müəyyən edilməsi və pilot layihələrin icrası	Pilot layihələrin nəticələrinin təhlil edilməsi və təkliflərin verilməsi
8.4. Kibertəhlükəsizlik sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi							

8.4.1.	Ölkə səviyyəsində kibercümlərə qarşı dayanıqlı müdafiə, onların nəticələrinin təhqiqatı və aradan qaldırılması fəaliyyətinin koordinasiyası üçün mərkəzin yaradılması	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026, dekabr	Mərkəzin səlahiyyət və funksiyalarını müəyyən edən normativ hüquqi çərçivənin hazırlanması, maddi-texniki və kadr resurslarına dair texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması	Elektron Təhlükəsizlik Xidmətinin nəzdində Milli Təhlükəsizlik Əməliyyatları Mərkəzinin (N-SOC), Milli Kiberinsidentlərə qarşı Mübarizə Mərkəzinin (N-CERT) və rəqəmsal sahədə təhqiqat fəaliyyəti üzrə ixtisaslaşmış mərkəzin yaradılması	Elektron Təhlükəsizlik Xidməti tərəfindən ölkədə baş vermiş insidentlərin toplanılması və kateqoriyalar üzrə cavab reaksiyalarının verilməsi fəaliyyətinin koordinasiyası
8.4.2.	Azərbaycan Respublikası üzrə kibertəhlükəsizlik risklərinin effektiv idarə edilməsi mexanizminin qurulması	RİNN	DTX, XRİTX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026, dekabr	Sahəvi CERT-lərin yaradılmasını tənzimləyən normativ hüquqi bazanın hazırlanması	Sahəvi CERT-lərlə vahid mərkəz arasında real vaxt rejimində informasiya mübadiləsini təmin edən texniki və təşkilati mexanizmlərin qurulması	Beynəlxalq CERT və analogi 10 qurumla əməkdaşlıq qurulması, məlumat mübadiləsi mexanizmlərinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi fonunda ölkəyə yönələn kibertəhdidlərə qarşı proaktiv reaksiya mexanizmlərinin formalaşdırılması
8.4.3.	Azərbaycan Respublikası üzrə insidentlərin effektiv və koordinasiyalı cavablandırılması üçün vahid kibertəhlükəsizlik platformasının yaradılması	RİNN	DTX, XRİTX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2026, dekabr	Sahə üzrə vahid kibertəhlükəsizlik platformasının yaradılmasına dair ehtiyaclar müəyyənləşdirilməklə texniki tələblərin formalaşdırılması, dövlət orqanları (qurumları), özəl sektor və vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında əməkdaşlıq formalarının müəyyənləşdirilməsi		Vahid kibertəhlükəsizlik platformasının yaradılması və dövlət orqanları (qurumları), özəl sektor və vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında inteqrasiyanın həyata keçirilməsi
8.4.4.	Yayılmış qadağan edilən informasiyanın internet informasiya ehtiyatlarında yerləşdirilməsi hallarına qarşı mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi və qadağan olunmuş məzmunun Sİ vasitəsilə avtomatik aşkar edilməsi sistemlərinin tətbiqi	RİNN	DTX, XRİTDX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları), MB (tövsiyə olunur)	2026, dekabr	Mövcud normativ hüquqi bazanın qiymətləndirilməsi və zəruri dəyişikliklər edilməsi	Vahid informasiya sistemi üçün texniki və funksional tələblərin formalaşdırılması, çevik məlumat mübadiləsi mexanizminin qurulması	Qadağan olunmuş məzmunun operativ şəkildə bloklanması məqsədilə Sİ əsaslı avtomatik aşkarlama sisteminin istifadəyə verilməsi

8.4.5.	Rəqəmsal mühitdə kibertəhlükəsizliyin gücləndirilməsi və sahə üzrə dövlət siyasətinin hüquqi əsaslarının təkmilləşdirilməsi	RİNN	DTX, XRİTDX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları), MB (tövsiyə olunur)	2027, iyun	İnformasiya təhlükəsizliyi, o cümlədən kibertəhlükəsizlik sahəsinin inkişafı üçün beynəlxalq təcrübənin araşdırılması, təhlillər aparılması	Kibertəhlükəsizlik üzrə normativ hüquqi akt layihəsinin hazırlanması və təsdiq edilməsi	Kibertəhlükəsizlik üzrə milli siyasət çərçivəsinin formalaşması
8.4.6.	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) kibertəhlükəsizlik üzrə kadrların və rəhbər şəxslərin bilik və bacarıqlarının artırılması	RİNN	DTX, XRİTX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	mütəmadi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) kadrların təlim ehtiyaclarının müəyyən edilməsi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) kadrların təlim ehtiyaclarına uyğun olaraq təlimçilərin cəlb edilməsi	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) kadrların bilik və bacarıqlarının artırılması üçün proqramların hazırlanması və icrasına başlanılması
8.4.7.	EHİS-ə inteqrasiya edilmiş və "Hökumət buludu"na keçirilmiş dövlət informasiya sistemlərinin və ehtiyatlarının informasiya təhlükəsizliyinin, o cümlədən kibertəhlükəsizliyin təmin edilməsi	RİNN	DTX, XRİTX, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2027, dekabr	EHİS-ə inteqrasiya olunmayan dövlət xidmətlərinin, həmçinin "Hökumət buludu"na keçidi həyata keçirilməyən dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin müəyyən edilməsi	Dövlət xidmətlərinin EHİS-ə inteqrasiya edilməsi və dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin "Hökumət buludu"na keçidi üçün tədbirlər görülməsi	Bütün dövlət xidmətlərinin EHİS-ə inteqrasiyasının və dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin "Hökumət buludu"na keçidinin yekunlaşdırılması ilə vahid məkan üzərindən informasiya təhlükəsizliyinin, o cümlədən kibertəhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə tədbirlər görülməsi
8.4.8.	Kibertəhlükəsizlik sahəsində əhalinin maarifləndirilməsi	RİNN	DTX, XRİTDX, MB (tövsiyə olunur)	mütəmadi	Müxtəlif yaş qrupları və kateqoriyalar üzrə əhalinin kibertəhlükəsizlik sahəsində məlumatlılıq səviyyəsinin müəyyən edilməsi	Aparılmış təhlillərə əsasən maarifləndirmə istiqamətlərinin müəyyən edilməsi	Kibertəhlükəsizlik sahəsində maarifləndirmə və məlumatlandırma tədbirlərinin görülməsi
8.4.9.	Ali təhsil, peşə və ümumi təhsil pillələrində İKT, Sİ və informasiya təhlükəsizliyi sahələri ilə əlaqəli ixtisaslar üzrə təhsil proqramlarının	ETN, RİNN	İN, ƏƏSMN	2027, dekabr	Ali təhsil, peşə və ümumi təhsil pillələrində İKT, Sİ və informasiya təhlükəsizliyi sahələri ilə əlaqəli ixtisaslar üzrə təhsil proqramlarının təhlilinin aparılması və əmək bazarının	İKT, Sİ və informasiya təhlükəsizliyi sahələri üzrə yüksək reytingli ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlığın qurulması və xarici akademik heyətin təhsil prosesinə cəlb olunması	Ali təhsil, peşə və ümumi təhsil pillələrində İKT, Sİ və informasiya təhlükəsizliyi sahələri ilə əlaqəli ixtisaslar üzrə təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi və əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması, habelə beynəlxalq sənaye sertifikatıya proqramlarının tətbiqi və nüfuzlu ali təhsil müəssisələri

	təkmilləşdirilməsi, onların əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması, habelə sənaye ehtiyaclarına cavab verən beynəlxalq sertifikatlaşdırma proqramlarının tədris prosesinə inteqrasiyası				tələblərinin müəyyən edilməsi		ilə birgə təhsil proqramlarının həyata keçirilməsi
8.5. İdarəetmə və monitoring							
8.5.1.	Hər bir dövlət orqanı (qurumu) rəhbərinin müavini səviyyəsində rəqəmsallaşma, innovasiya, SI və kibertəhlükəsizlik üzrə funksiyaların icrasına məsul şəxsin təsbit edilməsi və onun fəaliyyətinin müvafiq sahələr üzrə müəyyən edilmiş strateji hədəflərlə əlaqələndirilməsi	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	2026, iyun	Məsul şəxslərin vəzifə təlimatlarının yenilənməsi və hər bir qurum üçün "ƏFG kartı"nın (xidmətlərin rəqəmsallaşma faizi, kibersidentlərin sayı və s.) təsdiqi; Rəqəmsallaşma, SI, innovasiya və kibertəhlükəsizlik üzrə mütəxəssislərin dövlət qurumlarında əməkhaqqı sistemində yenidən baxılması	Məsul şəxslərin performansının bu ƏFG-lər əsasında rüblük qiymətləndirilməsi üçün RİNN tərəfindən idarəetmə panelinin istismara verilməsi	Məsul şəxslərin mükafatlandırılması və fəaliyyətinin davamlılığının hədəflərə çatma dərəcəsindən asılı hala gətirilməsi
8.5.2.	Dövlət orqanlarının (qurumlarının) rəqəmsal inkişaf xərclərinin vahid mərkəzdən razılaşdırılması mexanizminin qurulması	RİNN	MN	2026, dekabr	Qurumların rəqəmsal inkişaf üzrə büdcələrinin təsnifatlandırılması və təkrarçılığın (dublikat sistemlərin) qarşısını alan qaydaların qəbulu	Strateji hədəflərə (bulud texnologiyalarına keçid, Slin tətbiqi, məsləhət xidmətlərinə çıxış və s.) xidmət etməyən rəqəmsal inkişaf layihələrinin maliyyələşdirilməsinə veto qoyulması mexanizminin tətbiqi;	Dövlət investisiyalarının effektivliyinin artırılması və rəqəmsal layihələrin vahid arxitektura tam uyğunluğunun təmini

						Strateji hədəflərə (bulud texnologiyalarına keçid, Slin tətbiqi, məsləhət xidmətlərinə çıxış və s.) nail olunması üçün dövlət qurumları üzrə mərkəzləşdirilmiş təminat mexanizminin yaradılması	
8.5.3.	Dövlət orqanlarında (qurumlarında) layihələrin vaxtında və keyfiyyətlə icrasını təmin edən Layihə İdarəetmə Ofisinin fəaliyyətinin təşkili	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	RİNN	2026, dekabr	RİNN-in metodiki dəstəyi ilə dövlət orqanlarının (qurumlarının) rəqəmsal inkişaf layihələrinin idarə edilməsi üzrə metodiki çərçivənin yaradılması	Layihələrin icrasında yaranan "bloklayıcı" amillərin (normativ hüquqi, maliyyə, kadr) rəhbərlik səviyyəsində operativ həlli üçün həftəlik iclasların keçirilməsi	Tədbirlərin 80 faizdən çoxunun icrasına nail olunması
8.5.4.	Bütün dövlət orqanlarının (qurumlarının) rəqəmsal inkişaf tədbirlərinin icrasının izlənilməsi üçün rəqəmsal platformanın yaradılması	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	2027, aprel	Platformaya dair tələblərin müəyyən edilməsi	Platformanın hazırlanması, istismara verilməsi, rəqəmsal inkişaf tədbirlərinin icrasının izlənilməsi üçün platformaya daxil edilməsi	Platforma vasitəsilə avtomatlaşdırılmış hesabatlığın təşkili
8.5.5.	Rəqəmsal xidmətlər üzrə istifadəçi məmnunluğunun ölçülməsi, keyfiyyət və realizasiyasının birbaşa istifadəçilər (vətəndaş və biznes) tərəfindən qiymətləndirilməsi və xidmət keyfiyyətinin artırılması	RİNN	aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	mütəmadi	İstifadəçi məmnunluğunun ölçülməsi üçün sorğu alətinin yaradılması	Dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən sorğu alətinin tətbiqi ilə sorğuların keçirilməsi, nəticələrinin təhlili və çatışmazlıqların müəyyənləşdirilməsi	İstifadəçi rəyləri əsasında dövlət xidmətlərinin interaktiv (dinamik) optimallaşdırılması və şəffaf ictimai hesabatlığın təmini, istifadəçi məmnunluğunun minimum 85 faizə çatdırılması

9. Akronimlər

AQTA – Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi
AEF – Azərbaycan Elm Fondu
AİBNDA – Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi
AMEA – Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
AZCON – Azərbaycan Nəqliyyat və Kommunikasiya Holdingi (AZCON)
DGK – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi
DSK – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi
DİN – Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi
DİM – Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi
DMX – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti
DTX – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti
ETN – Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi
ƏƏSMN – Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
ƏN – Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi
İN – Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi
KTN – Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
MB – Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı
MN – Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi
RİNN – Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi
SN – Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi
XRİTDX – Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti
VXSİDA – Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi